

ПЕТКО ТОДОРОВ НА СТАРОТО ГНЯЗДО

chitanka.info

Полъхна през валога долняка, едва се съвзе посърналата нива и две птички, драги гостенки от юг, прелетяха, кацнаха и викнаха волна песен от върха на оголения глог. Сякаш от тяхната песен се пробудиха осланени треви, напъпиха по синора трънки и храсталаци — ден-два и горе край нивата замъждукаха минзухари, същи вощеници, забодени връх гроба на изтаялата зима.

Хванаха се с присърце за работа птичките. Таз чепка вълна прибере от някой храст, там от кръстопътя вдигне перушина или сламка пък оназ — и двете по цял ден диплят и вият малкото си гнездо. Щом ранили звезди надникнат в небото, те се приберат на глога — едната морна се свие в гнездото, а другата се изстъпи на върха и запее.

И долу от падини, отсам-оттатък през нивата, се отзовават на нейната песен цветята. Ето от срещния синор пъхти като застаряла мома едностръката тинтява, по нея с наведени очи пристъпва момината сълза, а по-отсам цяла тумба теменужки кикотят се и снишат една зад друга, сякаш се подтикват коя първа хоро да поведе. Но току се изстъпи сам сред нивата кукурякът — той му немари, — дръпва тинтявата, подвлякоха момината сълза, една до друга се словиха теменужки и заситниха. Пее и умора не сеща влюбен певец, унесена в песента, зад него дреме морната му другарка, а цветята слъкатушат, повърнат, по току в един замах разгърнат и чак отвъд през синора на нивата се извий пъстрото им хоро... Гаснеят в небото вече звездни седенки, месец клюмва на заход, през нивата ветрец тих шушука: всеки нека се прибира, класът расте и се налива сега...

След много ни малко избуя нивата кон да я не гази. Не се виждат вече ни кукурякът, ни тинтявата — морни от работа цял ден, от рано хванаха и птичките да се прибират в гнездото си.

Под валога грейна като злато узрялата нива — в ранни зори се натлъчиха на нея жетварки, поеха по тях замашни вързачи и наред с всички зарадеха над гнездото си и птичките. Припича слънцето, тегне над нивата задушна мараня: Я птичката не сеща ни жад, ни умора, дреме над гнездото си, а под нея лежат, невидели още свят, свидни рожби. Чак кога сърп сянка направи и жетвари седнат долу в падината да пладнуват, другарят ще й дойде на смяна да легне на гнездото и птичката ще стане да дири зрънце или мушица...

С времето и грижите вървят: още не са събрали кръстците от оголялата нива и дъжделиви облаци взеха да засенят небото. Като огнен змей се изви сред тях трескавица и от нейния гръм се разтърси земята. Литнаха вихър срещу вихър, един се откопчи, търти насам, други се погна по него, трети пък с пречупени криле заперпели край глогът и като няма кому да си изкара, сдавя се с него. Огъва се, пращи — от корен ще се изскубне глогът, а сред вейките му, сгушени в гнездото си, и двете птички, притаили дъх, не смеят да шавнат...

Сипна зора, разведри се небото най-подир, дружно подскочиха и запяха и двете птички, па подеха след тях голички, още слаби рожби и целия глог обсипаха дружни чуруликания.

Радваха се птичките и нямаха край радости и песни около глогът, макар че ратаите прибраха от нивата храната и все по-рядко нейде между браздите се намерваше зрънце вече за тях. Скоро и ранна слана ослани листа и треви, сутрин стана студено и взеха да зъзнат всички. По черната угар повлече пак рало орачът, клюмнаха край синора и колкото бяха останали още цветя и рано една мъглива сутрин птичките цяло ядро се емнаха да гонят цветна пролет зад Балкана. Загълъхна нивата, долу по падината се повлякоха влажни мъгли, земята се разтикви. Вихрите развяха сламки и перушината из гнездото, хлад и мраз се загнезди в него, както и във всичко наоколо. Не мина много и засея от потъмнели небеса със своето сито зимата и една сутрин трънката се събуди, огледа се: цяла обсипана с бели снежинки.

Нищо вече не вярваше да дочака светли дни, когато повея над нивата пак долнякът; като лека мъгла се зазелени над браздите зимнината, зашумяха край синора оголелите вейки и орляци птички полетяха от юг. Трепна глогът, поде нагоре крехки вейки: кога ще се покажат и неговите гостенки? — Надвечер зад валоба нататък мудро пристъпваха овчари след стадата и прокудените птички налетяха като изневиделица върху глога.

Изведнъж вдигна се препирня, разправи — едни искат тука да останат, други не щат.

— Знайме го, знайме го туй старо гнездо! Омръзнало ни е от миналото лято!

— Хайде нататък! По-хубави глогинки ще намерим... Всяка да си свие свое гнездо!

— Тук сме ви отхранили, всичко наоколо тука знаем... Свийте си всички гнезда тука по синори — как ще си оставим ние старото гнездо!... — започнаха да ги увещават старите.

Никое не искаше да слуша. Емнаха се: едно насам — друго нататък, разпиляха се — никога да се не видят вече. Сами-саминки останаха старите птички, спогледаха се, налетя ги и тях да хвъркнат подире им. Окуми се едната над гнездото, другата подскочи на върха и тъкмо да разпери крила, погледна: от срещния синор ѝ кимна пак старата тинтява, пред нея се ухлебил кукурякът — ей и теменужките... Премаля им на сърца, спомниха и двете птички що радости и грижи са делили с тези пъстри цветя и не им хвана сила да отминат глогът със старото си гнездо...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.